

Vastuvõtmise kuupäev : 16/12/2025

Kohtuasi C-652/25*

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

6. oktoober 2025

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowa regionaalne kohus, Poola)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

3. oktoober 2025

Hageja:

BLUEBERRY sp. z o.o.

Kostja:

Cask Besloten Vennootschap

Põhikohtuasja ese

Hagi Euroopa maksekäsu väljaandmiseks

Eelotsuse küsimuste ese ja õiguslik alus

Üldkohtute kohtunike pensionile jäämise küsimus ja muu hulgas niisuguse riigisisese õigusnormi kooskõla liidu õigusega, mis seab kohtuniku ametikohal jätkamise sõltuvusse niisuguse organi tahtest, mis on moodustatud vastuolus põhiseadusega.

Eelotsuse küsimused

- 1) Kas Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELL“) artikli 19 lõike 1 teist lõiku, tõlgendatuna lähtuvalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“)

* Menetluskeel: poola.

artiklist 47 ja ELL artiklist 2, samuti nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (edaspidi „direktiiv 2000/78“), ning artiklit 2 ja artikli 6 lõiget 1 koostoimes harta artiklitega 21 ja 47, samuti harta artiklit 47 tuleb tõlgendada nii, et kui liikmesriigi õiguse kohaselt saadeti kutselised kohtunikud automaatselt pensionile 67-aastaselt või kui nad esitasid kindlaksmääratud tähtaja jooksul sellekohase avalduse ja arstitõendi, siis 70-aastaselt, siis on nende sätetega vastuolus see, kui kirjeldatud õigusnormide kehtivuse ajal juba ametis olevatele kohtunikele, välja arvatud õiguskindluse põhimõttest tulenevad erandid juhul, kui niisugune kohtunik on tegutsenud neid norme usaldades, kohaldatakse liikmesriigi hiljem jõustunud õigusnorme, millega langetatakse pensioniiga 65 eluaastale, ja seda olukorras, kus pensioniea tõstmine 70 eluaastani sõltub lisakriteeriumina justiitsministri heakskiidust, ja olukorras, kus Euroopa Kohus on sedastanud, et selliselt määratletud kriteerium rikub ELL artikli 19 lõike 1 teist lõiku (kohtuasi C-192/18), niisuguse organi heakskiidust nagu Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda), seejuures a) kuna see organ ei ole Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi „EIK“) praktika kohaselt sõltumatu; b) kohtunikul puudub õiguskaitsevahend kohtus, mis tagab tõhusa kohtuliku kaitse; c) nõusoleku andmise tingimused on üldised, ebamäärased ja kontrollimatud, mis võib muuta organi tegevuse meelevaldseks; d) organi esitatud põhjendustes ei ole praktikas täpsustatud nende tingimuste kohaldamise korda; e) pensioniea alandamisega kaasneb eespool nimetatud teenistuse pikendamise mehhanismi muutmine, mis toob õigussubjektidele kaasa põhjendatud kahtluse selles, kas kohus on väljaspool välistegurite mõjuala ja kas ta on vastanduvaid huvisid arvestades neutraalne, ning selle muutuse kontekstis ei ole see pensioniea langetamine õiguspärane ega põhjendatud eesmärgiga?

- 2) Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav: Kas ELL artikli 19 lõike 1 teist lõiku, tõlgendatuna lähtuvalt harta artiklist 47 ja ELL artiklist 2 ning harta artiklist 47 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui üldkohtute kohtuniku suhtes kohaldatakse riigisiseseid õigusnorme, mis seavad tema pensioniea tõstmise 70 eluaastani sõltuvusse sellise organi nagu Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda) nõusolekust, kui sellel mehhanismil on esimese küsimuse punktides a–d nimetatud tunnused?
- 3) Kas juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, tuleb õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet tõlgendada nii, et kui kohtunik on teinud avalduse ja esitanud tõendi pensioniea tõstmiseks 70 eluaastani ja ta tegi seda seaduses ette nähtud tähtaja jooksul, mis hakkab kulgema alates pensionile jäämise kuupäevast, mis on ette nähtud liidu õigusega vastuolus olevas liikmesriigi õigusnormis (st 65 aastat 67 aasta asemel), tuleb lugeda, et sellest tähtajast on kinni peetud?

- 4) Kas juhul, kui vastus esimesele küsimusele on eitav, tuleb ELL artikli 19 lõike 1 teist lõiku, tõlgendatuna lähtuvalt harta artiklist 47 ja ELL artiklist 2 ning direktiivi 2000/78 artiklist 2 ja artikli 6 lõikest 1 koostoimes harta artiklitega 21 ja 47, samuti harta artiklit 47 tõlgendada nii, et kui liikmesriigi õiguse kohaselt on kutselised kohtunikud saadetud automaatselt pensionile 67-aastaselt või kui nad on kindlaksmääratud tähtaja jooksul esitanud vastava avalduse ja arstitõendi, siis 70-aastaselt, siis on nende sätetega vastuolus hiljem kehtestatud riigisiseste õigusnormide kohaldamine, mis seavad pensioniea tõstmise 70 eluaastani sõltuvusse lisakriteeriumist, milleks on niisuguse organi nõusolek nagu Krajowa Rada Sądownictwa (riiklik kohtute nõukoda), olukorras, kus a) see organ ei ole Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt sõltumatu; b) kohtunikul ei ole võimalust esitada kaebust kohtule, mis tagab tõhusa kohtuliku kaitse; c) nõusoleku andmise tingimused on üldised, ebamääraseks ja kontrollimatud, mis võib muuta organi tegevuse meelevaldseks; d) organi esitatud põhjendustes ei ole praktikas täpsustatud nende tingimuste kohaldamise korda; e) viidatud lisakriteeriumi justiitsministri nõusoleku kujul on Euroopa Kohus juba tunnistanud vastuolus olevaks ELL artikli 19 lõike 2 teise lõiguga (kohtuasi C-192/18), ja selle kriteeriumi kehtestamisega kaasnes pensioniea langetamine 67 eluaastalt 65 eluaastale?
- 5) Kas ELTL artikli 19 lõike 2 teist lõiku, harta artiklit 47, ELL artiklit 2 ja artikli 4 lõiget 3 ning liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb Euroopa Kohtu 13. märtsi 2007. aasta otsuse Unibet, C-432/05, kontekstis tõlgendada nii, et kohus, mille koosseisu kuulub esimeses või neljandas küsimuses viidatud kohtunik, on volitatud peatama omal algatusel nendes küsimustes nimetatud liikmesriigi õigusnormi kohaldamise, mis näeb ette selle kohtuniku pensionile jäämise, ning kohtunik võib edasi õigust mõista selles ja teistes kohtuasjades kuni vastuse saamiseni Euroopa Kohtult, kui kõnealune kohus peab seda vajalikuks selleks, et tagada poolelioleva kohtuasja lahendamise kooskõlas liidu õigusega?
- 6) Kas esimeses ja neljandas küsimuses viidatud õigusnorme ning põhimõtteid tuleb tõlgendada nii, et kui Euroopa Kohus vastab ühele neist küsimustest jaatavalt, ei ole võimalik kohaldada nendes küsimuses viidatud liikmesriigi õigusnormi, mis näeb ette kohtuniku pensionile jäämise, ja kohtunik ei jää pensionile, kui selleks ei ole muud õiguslikku alust?

Viidatud õigusnormid

Liikmesriigi õigusnormid

Poola Vabariigi põhiseaduse (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej) artikli 175 lõige 1, artikli 176 lõige 2, artiklid 179 ja 180

27. juuli 2001. aasta üldkohtute korralduse seaduse (Prawo o ustroju sądów powszechnych) artikkel 69

See seadus reguleerib kohtunike pensionile jäämise korda. Ajavahemikul 2007. aastast kuni 2017. aasta teise pooleni sõltus pensioniea tõstmine 65 eluaastalt (ja alates 2013. aasta 1. jaanuarist 67 eluaastalt) 70 eluaastale sellest, kas kohtunik esitas sooviavalduse ja tõendi oma tervises seisundi kohta.

Üldkohtute korralduse seaduse artikkel 69, mis seda küsimust reguleerib, oli alates 1. jaanuarist 2013 sõnastatud järgmiselt:

„1. Kohtunik läheb pensionile 67 eluaasta täitumisel või lõikes 1a ette nähtud vanuse täitumisel, välja arvatud juhul, kui ta hiljemalt kuus kuud enne nimetatud vanuse täitumist esitab justiitsministrile oma ametikohal jätkamiseks sooviavalduse ning tõendi, mis on välja antud kohtunikuks kandideerijatele kehtivatel tingimustel ja mis kinnitab, et ta on oma tervises seisundi poolest võimeline kohtuniku ametikohustusi täitma.

[...]

3. Kui kohtunik esitab sooviavalduse ja tõendi lõike 1 tähenduses, võib ta täita oma ametikohustusi ainult 70 eluaasta täitumiseni. [...]“.

16. novembri 2016. aasta seadusega muudeti seda sätet nii, et pensioniiga langetati 65 eluaastale (ja 12. juuli 2017. aasta seadusega langetati see naiste puhul 60 eluaastale) ning peale kohtuniku sooviavaldust jätkata oma ametis töötamist ja arstitõendi olemasolu oli vaja justiitsministri nõusolekut.

Kohtuotsuses C-192/18 sedastas Euroopa Kohus, et Poola Vabariik on rikkunud liidu õigusest tulenevaid kohustusi, kui kehtestas selle täiendava kriteeriumi ning nägi meestele ja naistele ette erineva pensioniea.

Poola Vabariik muutis 8. detsembril 2017 riikliku kohtute nõukoja seadust, mille kohaselt lõpetati põhiseadust rikkudes Krajowa Rada Sądownictwa (edaspidi „riiklik kohtute nõukoda“) liikmete ametiaeg ja loodi selle asemel uus, poliitilisest võimust sõltuv riiklik kohtute nõukoda. Kohe pärast riikliku kohtute nõukoja allutamist poliitilisele võimule võeti vastu 12. aprilli 2018. aasta seadus, mis jõustus 23. mail 2018 ja millega muudeti üldkohtute seaduse artikli 69 teksti ning mis oli sõnastatud järgmiselt:

„Lõige 1. Kohtunik läheb pensionile 65 eluaasta täitumisel, välja arvatud juhul, kui ta esitab mitte varem kui 12 kuud ja hiljemalt kuus kuud enne nimetatud ikka jõudmist [riiklikule kohtute nõukojale] avalduse, et soovib jätkata oma ametiülesannete täitmist, ja tõendi, mis on välja antud kohtuniku ametikohale kandideerijatele kehtivatel tingimustel ning mis sisaldab kinnitust, et tema tervises seisund võimaldab tal kohtuniku ametiülesandeid täita.“

Lõige 1b. [Riiklik kohtute nõukoda] võib anda kohtunikule loa jätkata kohtuniku ametiülesannete täitmist, kui kohtuniku teenistusse jätmine vastab õigusemõistmise õigustatud huvile või olulisele ühiskondlikule huvile, võttes arvesse üldkohtute töötajate ratsionaalset rakendamist ja eri kohtute töökoormusest tulenevaid vajadusi. [Riikliku kohtute nõukoja] otsus on lõplik. Kui kohtuniku ametis jätkamisega seotud menetlus on lõikes 1 nimetatud vanuse täitumise päeval pooleli, jääb kohtunik ametisse kuni menetluse lõppemiseni.

[...]

Lõige 3. Kui [riiklik kohtute nõukoda] annab lõikes 1b osutatud nõusoleku, võib asjaomane kohtunik täita oma ametikohustusi vaid kuni 70 eluaasta täitumiseni.[...].“

Liidu õigusnormid

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 21 lõige 1 ja artikkel 47

Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõige 1

Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivi 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel, artikli 6 lõige 1

Viidatud kohtupraktika

Liikmesriigi kohtute praktika

Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) kohtunike 2. juuni 2022. aasta resolutsioon IKZP 2/22;

„[Riiklik kohtute nõukoda], mille koosseis on moodustatud korra alusel, mis on määratud 8. detsembri 2017. aasta riikliku kohtute nõukoja seaduse muutmise seaduses [...], ei ole põhiseadusliku organiga identne organ, mille koosseis ja valimise viis on reguleeritud Poola Vabariigi põhiseaduses (Konstytucja RP), eelkõige selle artikli 187 lõikes 1.“

Sąd Najwyższy – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Poola kõrgeima kohtu töövaidluste ja sotsiaalkindlustuskolleegium) 5. detsembri 2019. aasta otsus III PO 7/18

„[...] Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) kinnitab, et praegune [riiklik kohtute nõukoda] ei taga kohtunike ametisse nimetamise menetluses piisavat sõltumatust seadusandliku ja täidesaatva võimu organitest.“

Liidu kohtute praktika

Euroopa Kohtu kohtuotsus komisjon vs. Poola, C-192/18: (üldkohtute sõltumatus)

21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus Krajowa Rada Sądownictwa (kohtuniku ametisse jäämine), C-718/21

Euroopa Kohtu 4. septembri 2025. aasta kohtuotsus AW „T“, C-225/22

Euroopa Kohtu 3. juuli 2025. aasta kohtuotsus LitA ja Jeszek, C-646/23 ja C-661/23

Kohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Hageja BLUEBERRY esitas kostjaks oleva äriühingu CASK Besloten Vennootschap vastu Euroopa maksekäsu avalduse Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowa regionaalne kohus), mis on eelotsusetaotluse esitanud kohus. See kohus tegi otsuse 8. augustil 2022. Sąd Apelacyjny w Katowicach (Katowice apellatsioonikohus), kellele esitati apellatsioonkaebus, tühistas Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowa regionaalne kohus) otsuse osaliselt ja saatis asja sellele kohtule uuesti läbivaatamiseks.
- 2 Kohtuasja määrati ainuisikulises kohtukoosseisus lahendama kohtunik, kes oleks üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 lõike 1 alusel pidanud alates 22. juulist 2025 pensionile jääma.
- 3 Kõnealune kohtunik on sündinud 21. juulil 1960. Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowie regionaalne kohus) kohtuniku ametisse nimetati ta 25. veebruaril 2002. 16. detsembril 2024 koostas ta seaduses ette nähtud tähtaja jooksul üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 lõike 1 alusel taotluse, milles väljendas soovi jätkata Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowa regionaalne kohus) kohtuniku ametikohal. Kohtunik esitas selle taotluse justiitsministrile, kes leidis, et vastavalt Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) ja Euroopa kohtute praktikale ei saa riiklik kohtute nõukoda oma praeguses koosseisus õiguspäraselt lahendada kohtuniku ametis jätkamise küsimust. Kõnealune taotlus saadeti Sąd Okręgowy w Częstochowie (Częstochowa regionaalne kohus) esimehe ja justiitsministri kaudu riiklikule kohtute nõukojale, kes ei ole sellele taotlusele praeguseks veel vastanud.
- 4 Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtul oli kahtlusi asja menetleva (kohtu) kohtuniku staatuse küsimuses, eelkõige selles, kas ta on pädev kohtuotsuseid tegema või kas see pädevus sõltub niisuguse organi otsusest, mis ei ole sõltumatu ja kelle otsuseid ei saa kohtule edasi kaevata, esitas eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused.

Eelotsusetaotluse põhjendus

- 5 Võttes arvesse nii liikmesriikide kohtute kui ka Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat, ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul mingit kahtlust, et riiklikul kohtute nõukojal ei ole pärast moodustamist 8. detsembril 2017. aasta seaduse kohaselt sõltumatuse staatust. Lisaks vaatab riikliku kohtute nõukojade resolutsioonide peale esitatud kaebused kõrgeima kohtu seaduse artikli 26 lõike 1 kohaselt läbi Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium), mis Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei ole kohus ELTL artikli 267 või ELL artikli 19 lõike 1 tähenduses (vt Euroopa kohtu otsus C-225/22) ning seega ei taga ka tõhusat kohtulikku kontrolli.

Esimene küsimus

- 6 Alates 2013. aastast jäid kohtunikud tavaliselt pensionile 67-aastaselt, kuid kui nad olid avaldanud soovi ja esitanud asjakohase arstitõendi, siis 70-aastaselt. Selle mehhanismi eesmärk oli tagada kohtunike sõltumatus ja muuta kohtunike ametisoleku aja pikendamise protsess võimalikult objektiivseks.
- 7 16. novembri 2016. aasta ja 12. juuli 2017. aasta seadusemuudatustega kehtestati automaatne pensionile jäämine meeste puhul 65-aastaselt ja naiste puhul 60-aastaselt ning kohtuniku ametikoha jätkamine seati sõltuvusse justiitsministri otsusest.
- 8 Kohtuotsuses C-192/18 sedastas Euroopa Kohus, et see justiitsministri nõusoleku vajalikkuse mehhanism ei ole kooskõlas ELL artikli 19 lõike 1 teise lõiguga ja pensioniea eristamine soo alusel on vastuolus liidu õigusega. Euroopa Kohus ei ole siiski võtnud seisukohta küsimuses, kas selle sätte ja direktiiviga 2000/78 on kooskõlas kohustusliku pensioniea alandamine ise justiitsministri poolt ametisse jäämiseks loa andmise mehhanismi kehtestamise kontekstis.
- 9 Pärast poliitilisest võimust sõltuva uue riikliku kohtute nõukojade moodustamist tehti 12. aprillil 2018. aasta seadusega üldkohtute seadusesse muudatused, mis seisnesid peamiselt naiste ja meeste pensioniea ühtlustamises (65 aastat) ja justiitsministri kui organi, mis lubab kohtunikul ametis jätkata kuni 70 eluaastani, asendamises riikliku kohtute nõukojaga.
- 10 Viimati nimetatud muudatus on oma olemuselt näiline, sest uus riiklik kohtute nõukoda on poliitilisest võimust sõltuv organ ja tema resolutsioonide peale esitatud kaebusi menetleb Sąd Najwyższy (kõrgeim kohus) uus kolleegium, mis Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei taga tõhusat kohtulikku kaitset.

Teine küsimus

- 11 Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav ehk kui Euroopa Kohus asub seisukohale, et 1. oktoobril 2017, mil jõustus 16. novembri 2016. aasta seadusemuudatus, ametis olnud kohtunike puhul on liidu õigusnormidega vastuolus kohustusliku pensioniea alandamine 65 eluaastani, siis tekib küsimus, kas liidu õigusnormidega on vastuolus praegu kehtiv mehhanism pikendada

kohtuniku ametisoleku aega kuni 70 eluaastani, mille kohaselt peab peale kohtuniku tahteavalduse jätkata oma ametiülesannete täitmist ja arstitõendi olemas olemas ka luba riikliku kohtute nõukoja poliitiliselt võimuorganilt.

- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei saa ELL artikli 19 lõiget 1 arvestades sellise mehhanismiga nõustuda, sest 1) riiklik kohtute nõukoda sõltub oma praegusel kujul poliitilisest võimust; 2) selle organi resolutsiooni peale ei saa edasi kaevata organile, mis tagab tõhusa kohtuliku kaitse, sest Izba Kontroli Nadzwyeczajnej i Spraw Publicznych (erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium) ei ole selline organ; 3) seadusega ette nähtud kriteeriumid, millest riiklik kohtute nõukoda peab juhinduma, on niivõrd ebamäärasead, mitte konkreetsead, et need võimaldavad teha kaalutusotsuseid; 4) riiklik kohtute nõukoda motivatsioon on ajakohane ega taga läbipaistvust; 5) mehhanism, mis tagab võimaluse asja lahendada seni, kuni riiklik kohtute nõukoda teeb asjas otsuse, toob kaasa kohtuniku täiendava sõltuvuse sellest organist ja võib tekitada põhjendatud kahtlusi tema sõltumatuses.
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab ka Euroopa Kohtu otsusele C-896/19, millest nähtub eelkõige, et liikmesriik on kohustatud hoiduma oma kohtukorraldust käsitlevate õigusnormide nõrgestamisest, sealhulgas hoiduma kohtunike sõltumatust kahjustavate õigusnormide vastuvõtmisest (punkt 64). Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates tagasid Poolas kuni 1. oktoobrini 2017 kehtinud õigusnormid, mis reguleerisid kohtuniku ametisse jäämise pikendamist pärast pensioniea saavutamist, kõige paremini kohtunike sõltumatuse, mistõttu oleks kohtuotsuse C-896/19 alusel asjakohane säilitada need õigusnormid ja mitte asendada neid mehhanismiga, mis kaitseb kohtunike sõltumatust vähemal määral.

Kolmas küsimus

- 14 Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, on vaja lahendada ka tehnilisem küsimus, mis puudutab kuupäeva, mil väljendati soovi oma ametikohal jätkata.
- 15 Üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 lõike 1 praeguse sõnastuse kohaselt peab kohtunik esitama avalduse, lisades tõendi oma tervises seisundi kohta, hiljemalt kuus kuud ja kõige varem 12 kuud enne 65 eluaasta täitumist.
- 16 Tekib küsimus, kas võttes arvesse, et pensioniea alandamine 67 eluaastalt 65 eluaastale on liidu õigusega vastuolus, tuleb arvesse võtta ka 1. oktoobril 2017 ametis olevate kohtunike poolt 12–6 kuu jooksul enne 65. eluaasta täitumist tehtud sooviavaldusi ametis jätkamiseks või ainult avaldusi, mis on tehtud 12–6 kuu jooksul enne 67. eluaasta täitumist. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul tuleb ka neid esimesi avaldusi pidada tõhusaks, sest seda nõuavad õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtted. Ei saa eeldada, et avalduse tegemisel hindab kohtunik ise riigisiseseid õigusnorme liidu õiguse ja esimuse põhimõtte seisukohast.

Neljas küsimus

- 17 Kui vastus esimesele küsimusele on eitav – see tähendab, et asutakse seisukohale, et pensioniea alandamine seadusemuudatuse raames ei ole liidu õigusega vastuolus –, tuleb veel lahendada küsimus, kas on lubatav mehhanism, mille kohaselt sõltub õigus jätkata oma ametikohal riikliku kohtute nõukoja heakskiidust. Teise küsimuse põhjendustes juba esitatud põhjustel leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et see mehhanism on liidu õigusega vastuolus ja seda ei saa kohaldada.

Viies küsimus

- 18 Tuginedes eelkõige Euroopa Kohtu otsuste C-646/23 ja C-661/23 resolutsiooni punktile 3, pidas Sąd Okręgowy (regionaalne kohus) vajalikuks ja lubatavaks peatada nende sätete kohaldamine, mis seavad käesolevas kohtuasjas kohtuniku ametikohal jätkamise tingimuseks riikliku kohtute nõukoja nõusoleku, kuni on saadud vastus Euroopa Kohtust. Vastupidisel juhul võib nendes küsimustes viidatud liidu õigusnormide tõhusus osutuda illusoorseks. Et vältida selles suhtes kahtlusi ja väärarusaamu, palus eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul anda vastus selle hagi vastuvõetavuse kohta.

Kuues küsimus

- 19 Kui vastus esimesele või neljandale küsimusele on jaatav, siis on vaja selgitada, millised tagajärjed on sellel, kui liidu õigusega on vastuolus 1. oktoobril 2017 ametis olevate kohtunike pensioniea alandamine või praegu kehtiv kohtuniku ametis jätkamise aja pikendamise mehhanism. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on põhjendatud kasutada üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 eri sätete kohaldamisest keeldumise killustamise tehnikat. See keeldumine peaks tähendama, et kohtunik, kes esitab üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 lõike 1 kohaselt avalduse ja arstitõendi, peab täitma oma ülesandeid kuni 70. eluaastani, ilma et oleks vaja saada riikliku kohtute nõukoja heakskiitu. Järelikult ei saa kohaldada üldkohtute seaduse artikli 69 lõiget 1b ja üldkohtute seaduse artikli 69 lõike 3 esimese lause algsõna, milles on sätestatud riikliku kohtute nõukoja heakskiidu saamise nõue. Üldkohtute korralduse seaduse artikli 69 lõiget 1 ei saa kohaldada ka nende kohtunike suhtes, kes olid juba ametis 1. oktoobril 2017, osas, milles selles on pensionieaks märgitud 65 eluaastat, mitte 67 eluaastat.
- 20 Selgitada tuleb ka esimesele või neljandale küsimusele antud võimaliku jaatava vastuse subjektiivset ulatust, eelkõige seda, kas vastus on siduv üksnes kohtutele, kes peavad käesolevas kohtuasjas otsuse tegema, või ka teistele kohtutele ja organitele, sealhulgas eelkõige justiitsministrile, kohtu esimehele või riiklikule kohtute nõukojale.